



Beschouwing fractie CDA bij de Kadernota 2026

Voorzitter,

De Kadernota 2026 is begrijpelijk terughoudend. Er is een nieuw college geïnstalleerd en het is logisch dat grote politieke keuzes niet konden vooruitlopen op een nieuw coalitieakkoord. Het CDA waardeert dat de financiële positie van onze gemeente solide blijft en dat de begroting meerjarig sluitend is.

Toch is deze kadernota vooral een beheerstuk en weinig een visiedocument. Veel voorstellen worden doorgeschoven naar de begroting 2027 of zijn nog als "PM-post" opgenomen. Daarmee ontstaat de vraag hoeveel financiële ruimte straks daadwerkelijk overblijft voor de ambities van de nieuwe gemeenteraad.

Het CDA ziet goede investeringen terug op het gebied van veiligheid (maar geen noodsteunpunten!), woningbouw, mobiliteit en onderhoud van onze openbare ruimte. Dat zijn onderwerpen die direct van belang zijn voor onze inwoners. Ook de aandacht voor monumenten, verkeersveiligheid en woningbouwversnelling verdient steun.

Tegelijkertijd plaatsen wij enkele kanttekeningen.

Allereerst groeit de gemeentelijke organisatie opnieuw, met extra capaciteit, projectbudgetten en nieuwe functies. Natuurlijk zijn sommige uitbreidingen noodzakelijk, maar het CDA vraagt het college scherp te blijven op de vraag of iedere uitbreiding structureel nodig is en of efficiënter werken niet vaker mogelijk is.

Daarnaast zien wij dat grote financiële risico's blijven bestaan. Het sociaal domein blijft kwetsbaar, de kosten voor jeugdzorg en Wmo lopen op en ook landelijke ontwikkelingen kunnen de gemeentelijke financiën de komende jaren onder druk zetten. Dat vraagt om realisme en behoedzaamheid.

Ook vragen wij aandacht voor de uitvoeringskracht. Er worden veel projecten aangekondigd, maar inwoners verwachten vooral dat plannen daadwerkelijk worden uitgevoerd. De uitdaging ligt niet alleen in nieuwe ambities formuleren, maar vooral in het realiseren ervan.

Tot slot missen wij in deze kadernota nadrukkelijk aandacht voor de betaalbaarheid voor onze inwoners. Het CDA blijft inzetten op een gemeente waarin lasten voor inwoners en ondernemers beheersbaar blijven en waarin zorgvuldig wordt omgegaan met iedere euro belastinggeld.

Voorzitter, het CDA ziet deze kadernota als een degelijke tussenstap. De echte politieke keuzes moeten echter nog worden gemaakt. Daarbij zullen wij blijven inzetten op gezonde financiën, sterke kernen, een betrouwbare overheid en investeringen die daadwerkelijk bijdragen aan de leefbaarheid van onze gemeente.



Enkele aandachtspunten willen wij u op dit moment nadrukkelijk meegeven:

- **Werk aan een weerbare gemeente met noodsteunpunten én betrokken inwoners**

Het CDA constateert dat het coalitieakkoord geen aandacht besteedt aan de ontwikkeling van lokale noodsteunpunten. Juist nu het Rijk, veiligheidsregio's en bijna 70 gemeenten samenwerken aan een landelijk netwerk van noodsteunpunten, ziet het CDA hierin een kans om ook onze gemeente tijdig voor te bereiden op toekomstige crises.

Een crisis treft immers niet alleen de overheid, maar de hele samenleving. Goede voorbereiding vraagt daarom om een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, maatschappelijke organisaties én inwoners.

Crises zoals langdurige stroomuitval, cyberaanvallen of extreme weersomstandigheden kunnen grote gevolgen hebben voor inwoners. Een herkenbaar noodsteunpunt per kern biedt inwoners een plek waar zij betrouwbare informatie, ondersteuning en hulp kunnen krijgen wanneer reguliere voorzieningen uitvallen. Daarom heeft het CDA eerder voorgesteld om in het addendum bij het coalitieakkoord de rampenplannen te actualiseren op basis van actuele risico's én om per kern een noodsteunpunt te realiseren. Helaas is dat voorstel niet overgenomen.

Daarnaast geloven wij dat weerbaarheid niet alleen van bovenaf georganiseerd kan worden. Juist initiatieven vanuit buurten, verenigingen en dorpskernen maken een gemeenschap sterker. Het landelijke initiatief Samen Weerbaar van Vfonds biedt hiervoor mooie kansen. Buurtbewoners, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties kunnen ondersteuning aanvragen voor bijvoorbeeld EHBO-trainingen, wijknoodplannen of het in kaart brengen van kwetsbare inwoners. De gemeente kan hierin een belangrijke rol spelen door inwoners actief over deze mogelijkheden te informeren, initiatieven met elkaar te verbinden en waar nodig ondersteuning te bieden bij aanvragen.

Juist in tijden waarin de samenleving kwetsbaarder wordt, is investeren in lokale weerbaarheid geen luxe maar een noodzakelijke verantwoordelijkheid. Een goed voorbereide overheid én betrokken inwoners vormen samen de basis van een veilige gemeente.

Wij zullen daarom ook een motie indienen om dit te kunnen realiseren.

- **Waterrecreatie**

Laten we gezien de helaas steeds warmere zomers inzetten op het hervestigen van waterrecreatie.

Denk daarbij aan de hervestiging van een openluchtwembad, de creatie van een dagstrand, het bouwen van een surfpool of het bouwen van een waterpark. In een dergelijk waterpark zou je dan bijvoorbeeld een waterglijbaan, een wildwaterbaan, fonteinen en/of recreatieve waterkanonnen kunnen aanleggen.

Hoe staan de andere partijen en het college hier tegenover?



- **De brede hotelaanpak**

Een pilot met drie managers moet leiden tot transformatie van hotels. Wat ons betreft topprioriteit. We zien kansen om geschikte panden om te vormen tot studentenhuisvesting. De vraag naar studentenwoningen groeit, studenten leveren extra middelen op via het gemeentefonds en kunnen bijdragen aan arbeidstekorten in zorg en horeca. Dit is een kans om onze woningvoorraad te verbreden en onze economie te versterken.

Hierbij kijken wij vooral naar de leegstaande panden in en rondom het centrum die niet zijn opgenomen in de kansenkaart wonen.

Hoe kijkt het college naar dit idee?

- **Extra inzet op onderhoud van de openbare ruimte**

De CDA-fractie wil al gedurende lange tijd extra inzet op onderhoud van de openbare ruimte. Denk daarbij aan een uitvoeringscultuur rondom straat, stoep en groep die zichtbaar resultaat levert.

U heeft in het addendum onze input hierover overgenomen. Daar waar het gaat over het intensiveren van onderhoud, onkruidbestrijding en reiniging van straatkolken.

Hoe denkt het college dit concreet te gaan vormgeven? En bent u bereid hier extra middelen voor uit te trekken?

- **Regeldrukvermindering en versnelling van vergunningprocedures**

Hoe denkt u concreet werk te gaan maken van regeldrukvermindering en versnelling van vergunningprocedures?

Het aantal regels, het invullen van vele formulieren en de steeds maar uitdijende regelgeving maken namelijk dat het steeds moeilijker en zwaarder wordt voor ondernemers en verenigingen om dat te doen wat ze graag willen. Namelijk ondernemen, festiviteiten organiseren en samenkomen.

- **Taakstelling sociaal domein**

Hoe realistisch acht het college de verwachting dat de egalisereserve sociaal domein toekomstige tekorten kan blijven opvangen, terwijl structurele dekking uit deze reserve niet is toegestaan? (Pagina 30 – Paragraaf 13.3 Taakstelling sociaal domein)



- **Huisvesting Mgr. Hanssenschool**

De CDA-fractie is groot voorstander van volledige huisvesting van de Mgr. Hanssenschool in onze gemeente. Niet in de regio. Nee, echt in onze gemeente.

Wat heeft u van de gemeenteraad nodig om dit te kunnen realiseren? Dat horen wij graag.

- **De meerwaarde van het herbestemmen van leegstaande panden in relatie tot netcongestie**

Onlangs lazen wij over Jan Hylke de Jong en zijn bedrijf Fenicks. Met zijn bedrijf Fenicks maakt de Jong in heel Nederland scans van monumenten en brengt hij de staat van onderhoud in kaart, met de bijbehorende energieprestaties van de gebouwen.

Hij riep ‘woning bouwend’ Nederland op om nog eens goed te kijken naar de potentie van leegstaande monumenten. In de grootste exemplaren is volgens hem plek voor minstens 25.000 woningen.

“Juist in een tijd van netcongestie loont het om monumenten om te bouwen tot woningen”, stelt De Jong. Daarnaast zegt hij: “Ons onderzoek is nog niet afgerond, maar ik durf de stelling wel aan dat zeker de helft van de grote monumenten die leegstaan (ongeveer 150, samen goed voor misschien wel 25.000 woningen, red) een aansluiting op het net hebben, terwijl die nu niet wordt gebruikt.”

Is het college alsnog bereid een inventarisatie te doen, extra werk te maken van, monumenten en beeldbepalende panden die leegstaan en wellicht op termijn weer kunnen fungeren als woning, bedrijf en/of gebouw met een maatschappelijke invulling?

Tot zover in eerste termijn